

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-2-319 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-26/498-155
Karar Tarihi : 28.04.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç.Dr.
Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Ümit Nevruz ÖZDEMİR, Yalçın YALÇIN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Erdem AYDIN
Yüzüncü Yıl Mahallesi 14. Yıldız Blok Ankara

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş.
Salih Tozan Sok. Karamancılar İş Merkezi No:18
Esentepe-Şişli/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından bedelsiz olarak internet erişim hizmeti sunulduğu iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş. (Superonline) tarafından büyük sitelere ve evlere deneme süresi adı altında bedava internet bağlantısı sağlandığı,
- Söz konusu durumun rekabeti engelleyen, aksatan bir nitelik taşıdığı ifade edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 27.12.2010 tarih ve 9637 sayı ile giren başvuru üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 18.01.2011 tarih ve 2010-2-319/İİ-11-412.YY sayılı İlk İnceleme Raporu, 27.1.2011 tarih ve 11-06 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek, önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 08.04.2011 tarih ve 2010-2-319/ÖA-11-372.ÜNÖ sayılı Önaraştırma Raporu, 14.04.2011 tarih ve REK.0.06.00.00-110.02.02/207 sayılı Başkanlık Önergisi ile 11-26 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; dosya konusu iddialara yönelik olarak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Dosya Konusu Kampanya Hakkında Genel Açıklamalar

Başvuru esas itibarıyla Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş. (Superonline) tarafından 31 Ocak 2011 tarihine kadar uygulanan, 50 Mbps hızındaki erişim hizmetini 1 ay boyunca deneme amaçlı olarak kullanma olanağı sağlayan bir kampanya ile ilgilidir. "Denemesi Bedava Kampanyası" olarak nitelendirilen bu

kampanyadan fiber optik şebeke altyapısının bulunduğu bölgelerdeki tüm tüketiciler hiçbir ödeme yapmadan faydalanabilmektedir. Kullanıcı, kampanyadan yararlanma süresi bitiminde ya Superonline tarafından sunulan fiber internet erişim paketlerinden birine üye olmakta ya da müşteri hizmetleri ile görüşerek hizmeti herhangi bir bedel ödemeksizin sonlandırmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

50 İnternet servis sağlayıcılığı hizmeti, abonelerin/kullanıcıların internet üzerinden sunulan elektronik haberleşme ve içerik hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak üzere abonelerin/kullanıcıların internet ağına eriştirilmesi faaliyetidir. Bir işletmecinin bu alanda hizmet verebilmesi için bakır kablo ağına, fiber optik kablo ağına ve/veya kablo TV şebekesi gibi bir altyapı unsuruna erişebiliyor olması gerekmektedir. Sayısal abone hattı (DSL) teknolojileri bakır kablo ağına dayalı olarak çalışmakta ve ülkemizde internet servis sağlayıcılığı hizmeti alanında kullanılan en yaygın teknoloji olma özelliğini taşımaktadır. Öte yandan internet erişim hizmeti, kablo TV şebekesi ve fiber optik kablo ağı üzerinden de (FTTH-Fiber to the Home/FTTB-Fiber to the Building gibi uygulamalar vasıtasıyla) verilebilmekte; ancak bakır kablo ağı üzerinden verilen internet hizmetleri ile karşılaştırıldığında çok daha kısıtlı sayıda kullanıcıya ulaşabildiği görülmektedir.¹

60 Rekabet Kurumu'nun geçmiş kararları² ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)'nın uygulamaları³ incelendiğinde, internet erişim hizmetleri pazarının "darbant" veya "genişbant", "toptan" veya "perakende", "bireysel" veya "kurumsal" oluşu gibi özelliklerinin dikkate alınmasıyla ayrı ayrı değerlendirildiği görülmektedir. Mevcut dosya bakımından da benzer bir ayrıma gidilerek ve dosya konusu iddialar göz önünde bulundurularak, ilgili ürün pazarı "*perakende genişbant internet erişim hizmetleri*" pazarı olarak ele alınmıştır. Söz konusu hizmet bakımından ülke çapında rekabet şartlarının homojen olması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "*Türkiye*" olarak kabul edilmiştir.

70 I.3. BTK'nın Görüşü

Başvuruya ilişkin olarak, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 7. maddesinin, "*Rekabet Kurulu, elektronik haberleşme sektörüne ilişkin olarak yapacağı inceleme ve tetkiklerde, birleşme ve devralmalara ilişkin olarak vereceği kararlar da dahil olmak üzere elektronik haberleşme sektörüne ilişkin olarak vereceği tüm kararlarda öncelikle Kurum'un görüşünü ve Kurum'un yapmış olduğu düzenleyici işlemleri dikkate alır*" şeklindeki ikinci fıkrası uyarınca BTK'dan görüş talep edilmiştir. BTK'nın ilgili görüşü 11.3.2011 tarih, 1878 sayı ve 17.3.2011 tarih, 2029 sayı ile Rekabet Kurumu'na intikal etmiştir. BTK'nın konuya ilişkin görüşünde özetle:

- 80
- Superonline tarafından ücretsiz olarak verilen hizmetin bir aylık zaman zarfı için geçerli olduğu,
 - Fiber teknolojisinin gelişim aşamasında olduğu ve işletmecilerin bu alanda yapacakları yatırımları teşvik etmek amacıyla fiber teknolojilerin düzenleme dışı bırakıldığı,

¹ 31.03.2010 tarih, 10-27/386-141 sayılı Rekabet Kurulu kararı.

² 19.11.2008, 08-65/1055-411 sayılı; 18.2.2009 tarih, 09-07/127-38 sayılı; 12.01.2010 tarih, 10-04/36-16 sayılı; 7.6.2006 tarih, 06-41/520-140 sayılı Rekabet Kurulu kararları.

³ Bkz. 07.01.2010 tarih ve 2010/DK – 10/20 sayılı karar.

- Superonline'ın "Veri Akış Erişimini İçeren Toptan Genişbant Erişim Piyasası"nda etkin piyasa gücüne sahip bir işletmeci olarak belirlenmemesi nedeniyle toptan veya perakende seviyede herhangi bir yükümlülüğe muhatap olmadığı

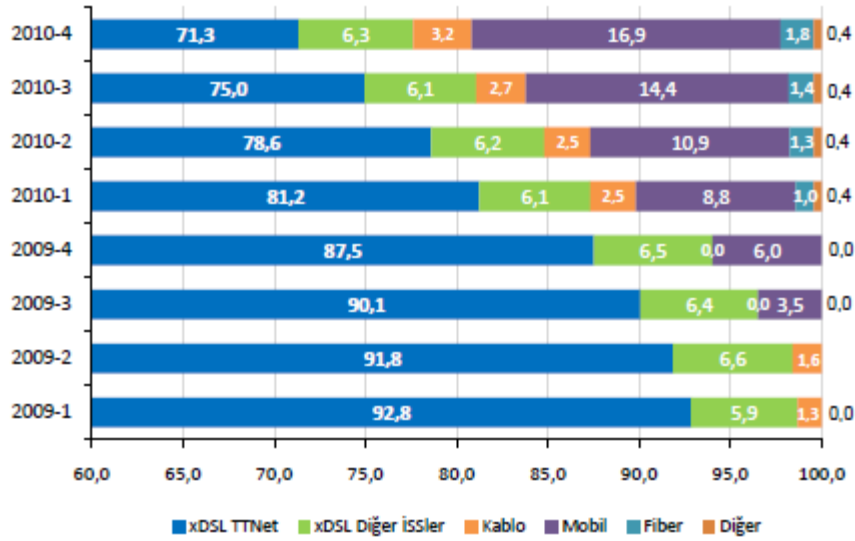
90 ifadelerine yer verilmiş ve söz konusu uygulamaların rekabeti olumsuz yönde etkileyen bir husus içermediği sonucuna ulaşılmıştır.

1.4. Değerlendirme

Başvuru konusu iddiaların temelini Superonline tarafından sağlanan bedava internet erişim hizmeti oluşturmaktadır. İddia konusu eylemler 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda yapılacak bir incelemede öncelikle hakkında inceleme yürütülen teşebbüsün ilgili pazarda hakim durumda bulunduğu tespit gerekmektedir.

100 Türkiye'de genişbant internet hizmeti kullanıcılarının sayısı, BTK tarafından yayımlanan 2010 yılı 4. çeyrek pazar raporu (BTK Raporu)⁴ndan da görüleceği üzere, son yıllarda büyük bir artış göstermiştir⁵. Kullanıcıların yaklaşık 6,5 milyonu xDSL teknolojisi ile internete erişim sağlamaktadır. Kullanıcıların genel dağılımına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir.

Şekil 1: Genişbant internet hizmeti abonelerinin işletmeci/teknoloji bazında dağılımı

Kaynak: BTK Raporu, s.31.

⁴ Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (2011), Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü 2010 yılı 4. Çeyrek Üç Aylık Pazar Verileri Raporu, s.26-32.

⁵ Şekil 1'den de görüleceği üzere 2009'un üçüncü çeyreğinden itibaren mobil ve fiber optik teknolojilerden yararlanan kullanıcılar da BTK tarafından genişbant internet hizmetlerinden yararlanan kullanıcılar kapsamında değerlendirilmektedir. Yukarıda anılan Rekabet Kurulu kararlarında bu yönde bir değerlendirme bulunmamaktadır. Yapılacak analizin sonucunu değiştirmeyecek olması nedeniyle, mobil internet erişim hizmetlerinin belirlenen ilgili pazarda yer alıp almadığı incelenmeyecektir. Öte yandan her ne kadar DSL teknolojisinden farklı bir teknolojiyle sunuluyor olsa da, fiber optik teknolojilerin henüz gelişme aşamasında olması nedeniyle – farklı bir ilgili pazarda da değerlendirilebilecek olan- fiber optik teknolojilerin de mevcut durum itibarıyla ilgili pazar da yer aldığı varsayılmıştır.

İlgili pazar gelir düzeyi bakımından ele alındığında, TNet'in 2010 yılında aldığı payın %86 düzeyinde olduğu görülmektedir.⁶ Öte yandan Kurul'un 10-27/386-141 sayılı kararında yer verilen pazar payları aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti Pazar Payları(%)

Şirket	2005	2006	2007	2008	2009
TTNet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Borusan Telekom	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Koç Net	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Netone	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Tellcom (Superonline)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: 31.03.2010 tarih, 10-27/386-141 sayılı Rekabet Kurulu kararı

- 110 Yukarıda yer verilen veriler ve değerlendirmeler göstermektedir ki, TNet piyasa liderliğini ciddi bir farkla sürdürmektedir. Dolayısıyla ilgili pazarda Superonline'ın hakim durumda bulunduğu tespiti mevcut durum itibarıyla mümkün görünmemektedir. Kanun'un 6. maddesi bakımından yapılacak ihlal tespitlerinde, hakim durumda bulunma şartının ön koşul olarak kabul edildiği değerlendirildiğinde, mevcut dosya kapsamında, Superonline tarafından uygulandığı iddia edilen eylemlerin rekabet hukuku açısından değerlendirilmesinin gerekli olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- 120 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

⁶ BTK Raporu, s.32